O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI

“MILLIY IQTISODIYOTDA BUXGALTERIYA HISOBI, MOLIYAVIY BARQARORLIK VA TURIZMNI RIVOJLANTIRISH MASALALARI” MAVZUSIDAGI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI

МАТЕРИАЛЛАРИ ТЎПЛАМИ

2-QISM

25 - aprel 2026-yil

Termiz shahri

“Milliy iqtisodiyotda buxgalteriya hisobi, moliyaviy barqarorlik va turizmni rivojlantirish masalalari” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferensiya materiallari // Termiz: Termiz iqtisodiyot va servis universiteti, “Termiz publishing center” 2026. - 371 bet.

TAHRIRIYAT HAY’ATI

- **A.E Absamatov** – Termiz iqtisodiyot va servis universiteti rektori, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent (hay’ati raisi);
- **S.Ch. Eshqorayev** – Termiz iqtisodiyot va servis universiteti ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo‘yicha prorektor, k.f.f.d., dotsent (raisi o‘rinbosari);
- **Sh.N Otamurodov** – Termiz iqtisodiyot va servis universiteti xalqaro hamkorlik bo‘yicha prorektor, i.f.d. (DSc), dotsent (a’zo);
- **T.A. Mamadjanova** – Iqtisodiyot kafedrasi mudiri, i.f.f.d. (PhD), dotsent (a’zo);
- **X.A. Jurayev** – Moliya va turizm kafedrasi mudiri, i.f.f.d. (PhD), dotsent (a’zo);
- **Sh.S. Muzrapova** - Buxgalteriya hisobi va statistika kafedrasi dotsenti v.b., i.f.f.d. (PhD) (a’zo);
- **B.E. Turayev** - Buxgalteriya hisobi va statistika kafedrasi dotsenti v.b., i.f.f.d. (PhD) (a’zo);

MAS’ULLAR:

- **A.A. Shodiyev** –Buxgalteriya hisobi va statistika kafedra mudiri, i.f.d. (DSc), dotsent;
- **Z.I. Xakimov** – Buxgalteriya hisobi va statistika kafedrasi dotsenti, i.f.f.d. (PhD);
- **N.X. Dosmuxamedova** - Buxgalteriya hisobi va statistika kafedrasi katta o‘qutuvchisi;

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti 2026-yil 25- aprel kuni ilmiy- amaliy konferensiya o’tkazildi. Ushbu konferensiyada 4 ta sho’ba faoliyat olib bordi. Har bir aho’ba tarkibidan munosib deb topilgan maqola va tezislar saralab olindi hamda mazkur to’plamga kiritildi. Ushbu to’plam materiallaridan o’qituvchilar, doktorantlar, magistrlar, talabalar va ilmiy izlanuvchilar foydalanishlari mumkin

Mazkur to’plamdagi maqola va tezislarda keltirilgan ma’lumot va faktlarning to’g’riligi, aniqligi, imlosi, uslubi hamda ilmiy saviyasiga mualliflar mas’ul.

ISBN:

©Termiz iqtisodiyot va servis universiteti

©“Termiz publishing center” 2026.

5. Sh.J.Abdumalikov. Tibbiy xizmatlar bozorini raqamli marketing strategiyasi asosida rivojlantirish mexanizmlari,), iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa fanlari doktorlik dissertatsiyasi avtoreferati, Nukus-2025.

6. V.B.Usmanova. Xizmat ko'rsatish sohalarida raqamlashtirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa fanlari doktorlik dissertatsiyasi avtoreferati, Nukus-2025.

7. G‘.M.Porsaev va boshqalar. Raqamli iqtisodiyot asoslari. (Darslik) –T.: «Fan va texnologiyalar nashriyot-matbaa uyi», 2020. 372 b.

8. https://www.gazeta.uz/oz/2025/10/15/digitalization-of-healthcare/.

9. “DMED” tizimini O‘zbekiston Respublikasida joriy qilish va o‘rgatishga bag‘ishlangan rasmiy Telegram-kanal, https://t.me/umis_dmed.

10. https://uzinfocom.uz/uz/projects/dmed-uz-latin-18.

TIBBIY XIZMAT KO‘RSATUVCHI KORXONALARDA SAMARADORLIKNI ANIQLASH YO‘LLARI

O‘roqov Firdavs Ortiqniyoz o‘g‘li
SamISI “Iqtisodiy tahlil va statistika” kafedrasi katta o‘qituvchisi, mustaqil tadqiqotchi,
E-mail: firdavs26031995@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada tibbiy xizmat ko‘rsatuvchi korxonalar faoliyatining umumiy samaradorligini baholash mezonlari va ularni aniqlash usullari yoritilgan. Shuningdek, xizmatlar hajmi, foydalilik darajasi, mehnat unumdorligi, resurslardan foydalanish samarasi va bemorlar qoniqish darajasi kabi ko‘rsatkichlar tahlil qilingan. Tadqiqot natijalarida sog‘liqni saqlash tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish va tibbiy xizmatlar sifatini yaxshilashga qaratilgan taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: tibbiy xizmatlar, iqtisodiy samaradorlik, ko‘rsatkichlar tizimi, mehnat unumdorligi, rentabellik, iqtisodiy tahlil, sog‘liqni saqlash sohasi, ijtimoiy samaradorlik.

Kirish. So‘nggi yillarda sog‘liqni saqlash tizimida samaradorlikni oshirish masalasi jahon va O‘zbekiston amaliyotida eng dolzarb mavzulardan biri sifatida ajralib turadi. Tibbiy xizmat ko‘rsatuvchi korxonalar – kasalxonalar, poliklinikalar, tibbiyot markazlari va maxsus klinikalar – nafaqat aholining sog‘lig‘ini saqlash va yaxshilashda muhim rol o‘ynaydi, balki iqtisodiy resurslardan oqilona foydalanish, moliyaviy barqarorlikni ta’minlash va sog‘liqni saqlash tizimining samarali ishlashini ta’minlashda ham bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Shu sababli tibbiy muassasalar faoliyatini tizimli va ilmiy asosda baholash zarurati tobora oshmoqda.

2017-yil 22-sentyabrda Sog‘liqni saqlash vazirligi tomonidan tasdiqlangan vaqtinchalik shtatlar normativida kunduzgi shifoxonalar uchun 20 ta shifo o‘rni mavjud bo‘lganda 1 shtat vrach va hamshiralar ajratilishi ko‘rsatilgan. Joylardagi sharoitlardan kelib chiqib, 10-12 shifo o‘rinlari tashkil qilingan oilaviy poliklinikalarga 0,5 stavka shifokor va hamshira shtatlari ajratilgan. Bu atigi uch soat ishlaydi degani, xolos, qolgan vaqtda kunduzgi shifoxona ishlamaydimi, degan haqli savol tug‘iladi. Deputatlarning fikricha, aslida 20 ta shifo o‘rnidan kelib chiqib, shtat ajratish amaliyoti Moliya yoki Sog‘liqni saqlash vazirliklarining budjet mablag‘larini iqtisod qilish maqsadida aniq tahlillarsiz joriy qilgan ishi hisoblanadi. Bugungi kundagi voqelik bu aynan joylardagi vaziyatdan kelib chiqilgan aniq yondashuv natijasi emasligini ko‘rsatmoqda[1].

Tadqiqot metodologiyasi. Ushbu maqolada bir qancha ilmiy izlanishlar olib borilishi natijasida statistik va tizimli tahlil, induksiya va deduksiya, abstrakt va mantiqiy, analiz va sintez usullaridan foydalanilgan.

Adabiyotlar sharhi. Tibbiy xizmat ko‘rsatuvchi korxonalar samaradorligini o‘lchash masalasi bo‘yicha xalqaro va mahalliy adabiyotlarda turli yondashuvlar mavjud. Jahon sog‘liqni saqlash tashkiloti (World Health Organization) o‘zining “Sog‘liqni saqlash tizimlarida samaradorlikni baholash” nomli hisobotida sog‘liqni saqlash tizimi samaradorligini baholashda iqtisodiy, texnik va ijtimoiy ko‘rsatkichlarni birgalikda qo‘llash zarurligini ta’kidlaydi [2]. Hisobotda tibbiy muassasalarning faoliyatini baholash uchun resurslardan foydalanish darajasi, xizmat sifati va sog‘liq natijalari asosiy mezon sifatida e’tirof etiladi. Bu yondashuv tibbiy xizmat ko‘rsatish samaradorligini faqat foyda ko‘rsatkichi bilan emas, balki aholining sog‘lig‘iga ta’siri orqali ham baholash zarurligini ko‘rsatadi.

Iqtisodiy hamkorlik va taraqqiyot tashkiloti (OECD) tomonidan e’lon qilingan “Sog‘liqni saqlash sohasiga umumiy nazar-2022” nashrida esa sog‘liqni saqlash tizimlarining moliyaviy barqarorligi va xizmatlar sifati o‘rtasidagi bog‘liqlik o‘rganilgan[3]. Tadqiqotda OECD mamlakatlari misolida tibbiy xizmatlar samaradorligi sog‘liqni saqlashga ajratilgan xarajatlar, mehnat resurslari unumdorligi va bemorlarning qoniqish darajasi orqali tahlil qilinadi. Mualliflar xizmatlarning raqamlashtirilishi samaradorlikni oshiruvchi omil sifatida qayd etishgan.

A. Donabedian o‘zining “Tibbiy xizmat sifatini baholash” asarida tibbiy xizmat sifati va samaradorligi tushunchalarini chuqur tahlil qiladi. Donabedian modeli sog‘liqni saqlashda “tuzilma-jarayon-natija” konsepsiyasi orqali xizmatlar samaradorligini o‘lchashga asoslanadi[4]. Ushbu yondashuvda tibbiy muassasaning moddiy bazasi, jarayon sifati (davolash, diagnostika) va yakuniy natija (bemor sog‘ayishi, qoniqish darajasi) o‘zaro bog‘langan tarzda baholanadi. Bu model bugungi kunda ko‘plab mamlakatlarda sog‘liqni saqlash sifatini baholashning asosiy mezoni sifatida qo‘llanilmoqda.

B. Raximov o‘zining “Tibbiy xizmatlar samaradorligini baholash usullari” nomli maqolasida O‘zbekiston sharoitida tibbiy xizmatlar ko‘rsatkichlarini baholash metodologiyasini ishlab chiqqan[5]. U iqtisodiy (foyda, xarajat, rentabellik), tashkiliy (xodimlar soni, ish yuklamasi) va ijtimoiy (bemor qoniqishi, xizmatdan foydalanish darajasi) ko‘rsatkichlarni yagona tizimda integratsiyalashni taklif etadi. Ushbu yondashuv milliy amaliyotda tibbiy xizmatlar faoliyatini tahlil qilishda qo‘llanilishi mumkin bo‘lgan amaliy metod sifatida ahamiyatlidir.

Tahlil va natijalar.

Tibbiy xizmat ko‘rsatuvchi korxonalar samaradorligini baholash kompleks yondashuvni talab qiladi. Tadqiqotda samaradorlik ko‘rsatkichlari uch asosiy guruhga bo‘linadi: *moliyaviy*, *tashkiliy va mehnat samaradorligi*, hamda *tibbiy-ijtimoiy*. Ushbu ko‘rsatkichlar kasalxona faoliyatining sifatini va resurslardan foydalanish samaradorligini tahlil qilishga imkon beradi. Biz ushbu olib boriladigan ilmiy tadqiqotimizda tibbiy xizmat ko‘rsatuvchi korxonalar samaradorligini ifodalovchi bir nechta ko‘rsatkicharni o‘rganishni maqsad qildik (1-jadval):

1-jadval

Tibbiy xizmat ko‘rsatuvchi korxonalar samaradorligini ifodalovchi zamonaviy iqtisodiy ko‘rsatkichlar33

№	Ko‘rsatkichlar nomi	Hisoblash formulasi
1.	Foyda	$F=D-X$

Izohi: Bu yerda D – daromad, X – xarajatlar.Foyda ko‘rsatkichining ijobiy qiymati korxona moliyaviy barqarorligini bildiradi. Foyda orqali rentabellik va resurslardan samarali foydalanish baholanadi.

2.	Kasalxona yotoq joylarining bandlik darajasi	$YJBD=\frac{\text{Bemorlar yotgan kunlar soni}}{\text{Umumiy yotoq joylar soni}\times\text{davr kunlari}}\times 100\%$

Izohi: Shifoxona samaradorligini o‘lchashda eng muhim indikatorlardan biridir. Yuqori YJBD-kasalxona resurslaridan to‘liq foydalanilayotganini ko‘rsatadi, lekin haddan tashqari yuqori qiymatlar (90–100%) xizmat sifatiga salbiy ta’sir qilishi mumkin, chunki bemorlarni joylashtirish va shifokorlar yuklamasi ortadi. Kam qiymat esa resurslardan noto‘g‘ri foydalanish yoki bemorlar kamligini bildiradi.

3.	O‘rtacha bemor yotish vaqti	$BYV=\frac{\text{Bemorlar yotgan kunlar soni}}{\text{Davolanib chiqqan bemorlar soni}}$

Izohi: BYV-bemorlarning kasalxonada qancha vaqt yotayotganini o‘lchaydi. U kasalxona resurslaridan samarali foydalanish darajasini aks ettiradi: agar o‘rtacha yotish vaqti uzoq bo‘lsa, bu bemorlarning tezroq davolanishi yoki tezkor xizmat ko‘rsatilmayotganini bildiradi.

[33]Olib borilgan tadqiqotlar natijasida muallif tomonidan tizimlashtirilgan

Shu bilan birga, juda qisqa BYV ham sifatli davolashni ta’minlamasligi mumkin. BYVni boshqarish orqali korxona resurslarini optimallashtirish va yotoq joylarining bandligini oshirish mumkin.

4. **Qayta yotish darajasi** $\mathbf{QYD=\frac{Qayta\ yotqizilgan\ bemorlar\ soni}{Davolanib\ chiqqan\ \ bemorlar\ soni}\times 100\%}$

Izohi: Qayta yotish darajasi bemorlar davolash sifatini baholashda ishlatiladi. Yuqori daraja xizmat sifatining pastligini yoki bemorlarni yetarlicha nazorat qilmaslikni ko‘rsatadi. Ushbu ko‘rsatkichni kamaytirish uchun kasalxonalarda post-discharge kuzatuv tizimi va profilaktik chora-tadbirlar joriy etiladi.

5. **Xarajatlar rentabelligi** $\mathbf{X_R=\frac{F}{X}\times 100\%}$

Izohi: Rentabellik korxona xarajatlarining qanchalik samarali foyda keltirayotganini ko‘rsatadi.

6. **Bir xodimga to‘g‘ri keladigan xizmatlar hajmi** $\mathbf{BXXH=\frac{Xizmatlar\ hajmi}{Xodimlar\ soni}}$

Izohi: Ushbu ko‘rsatkich xodimlarning ish yuklamasini va xizmat ko‘rsatish samaradorligini aniqlashga yordam beradi. Ortiqcha yuklama sifatga salbiy ta’sir qilishi mumkin.

Tibbiy xizmat ko‘rsatuvchi korxonalarda samaradorlikni baholash nafaqat moliyaviy ko‘rsatkichlar, balki mehnat va tashkiliy, shuningdek tibbiy-ijtimoiy ko‘rsatkichlar asosida amalga oshiriladi. *Moliyaviy ko‘rsatkichlar*, xususan foyda va rentabellik, korxona resurslaridan samarali foydalanish va moliyaviy barqarorlikni aniqlashga yordam beradi, bu esa kelajakda yangi xizmatlarni joriy qilish, texnologik yangilanishlarni amalga oshirish va xizmat sifatini oshirishga imkon beradi.

Tashkiliy va mehnat samaradorligi ko‘rsatkichlari xodimlarning ish yuklamasini boshqarish, jarrohlik va boshqa bo‘limlarning samarali ishlashini aniqlash hamda xizmat ko‘rsatish jarayonlarini optimallashtirish imkonini beradi. Shu bilan birga, samarali boshqaruv moliyaviy natijalarni yaxshilashga, resurslarni tejashga va korxona barqarorligini oshirishga xizmat qiladi.

*Tibbiy-ijtimoiy ko‘rsatkichlar***,** jumladan o‘rtacha bemor yotish vaqti, kasalxona yotoq joylarining bandlik darajasi, qayta yotish darajasi, va sog‘liq holati koeffitsiyenti, bemorlar davolanish sifatini va xizmat samaradorligini baholashda muhim rol o‘ynaydi.

Tibbiy xizmat ko‘rsatuvchi korxonalar samaradorligini baholashda indikatorlar bir-biri bilan mantiqiy bog‘langan tarzda ishlaydi – moliyaviy barqarorlik samarali boshqaruvni, samarali boshqaruv esa tibbiy-ijtimoiy ko‘rsatkichlarning yuqori natijalarini ta’minlaydi. Shu bilan birga, ushbu indikatorlar orqali strategik rejalashtirish, resurslardan oqilona foydalanish va xizmat sifatini oshirishga erishish mumkin.

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, tibbiy xizmat ko‘rsatuvchi korxonalarda samaradorlikni baholash uchun moliyaviy, tashkiliy va tibbiy-ijtimoiy ko‘rsatkichlarning uyg‘un ishlashi muhim ahamiyatga ega. Moliyaviy ko‘rsatkichlar (foyda va rentabellik) korxona resurslaridan samarali foydalanish va moliyaviy barqarorlikni ta’minlaydi, bu esa kasalxona faoliyatining uzoq muddatli rivojlanishi va xizmat sifatini oshirish uchun poydevor vazifasini bajaradi.

Tashkiliy va mehnat samaradorligi ko‘rsatkichlari (bir xodimga to‘g‘ri keladigan xizmatlar hajmi, operatsion samaradorlik indeksi) xodimlarning ish yuklamasini boshqarish, jarrohlik bo‘limi va boshqa bo‘limlarning faoliyatini optimallashtirish orqali resurslarni oqilona ishlatishga yordam beradi. Shu bilan birga, bu ko‘rsatkichlar moliyaviy natijalar bilan chambarchas bog‘liq bo‘lib, samarali boshqaruv foyda va rentabellikni oshiradi.

Tibbiy-ijtimoiy ko‘rsatkichlar, xususan o‘rtacha bemor yotish vaqti, kasalxona yotoq joylarining bandlik darajasi, qayta yotish darajasi, sog‘liq holati koeffitsiyenti, bemorlar davolanish sifatini baholashda muhim rol o‘ynaydi. Shu bilan birga, dori vositalaridan foydalanish ko‘rsatkichi samarali dori nazoratini ta’minlab, moliyaviy va tashkiliy samaradorlikni qo‘llab-quvvatlaydi.

Natijalar shuni ko‘rsatadiki, barcha ko‘rsatkichlar o‘zaro bog‘liq va bir-birini to‘ldiradi. Moliyaviy barqarorlik samarali boshqaruvni, samarali boshqaruv esa tibbiy-ijtimoiy ko‘rsatkichlarning yuqori natijalarini ta’minlaydi. Shu tarzda, kompleks yondashuv korxona faoliyatini optimallashtirish, resurslardan samarali foydalanish va xizmat sifatini oshirish imkonini beradi.

Xulosa qilib aytganda, tibbiy xizmat ko‘rsatuvchi korxonalarda samaradorlikni baholash tizimli va kompleks yondashuvni talab qiladi. Moliyaviy, tashkiliy va tibbiy-ijtimoiy ko‘rsatkichlarni uyg‘un ishlatish kasalxona boshqaruvi va strategik rejalashtirishda asosiy rol o‘ynaydi. Ushbu ko‘rsatkichlarni muntazam monitoring qilish va tahlil qilish orqali kasalxona faoliyati samaradorligini oshirish, bemorlar uchun sifatli xizmat ko‘rsatish va resurslardan oqilona foydalanishni ta’minlash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro’yxati:

1. https://www.xs.uz/uz/post/kunduzgi-shifokhonalar-samarali-ishlamayapti-nega.

2. World Health Organization. Measuring efficiency in health care (2017). https://eurohealthobservatory.who.int/publications/i/9999-12-31-eurohealth-measuring-efficiency-in-health-care-23-2-.

3. Organisation for Economic Co-operation and Development. Health at a Glance: Europe 2022 (OECD/European Union, 2022). https://www.oecd.org/en/publications/health-at-a-glance-europe-2022_507433b0-en.html

4. Avedis Donabedian. “Evaluating the Quality of Medical Care” The Milbank Quarterly, Vol. 83, Issue 4, 2005 (reprint of 1966 article). DOI: 10.1111/j.1468-0009.2005.00397.x. https://www.milbank.org/quarterly/articles/evaluating-quality-medical-care

RAQAMLI IQTISODIYOTNING BUGUNGI HOLATI: MUAMMO VA YECHIMLAR

Fozilxo’jayev Oromxon

Termiz Iqtisodiyot va Servis universiteti talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada raqamli iqtisodiyotning vujudga kelishi, dunyo iqtisodiyoti va jamiyat hayotida raqamli texnologiyalarning ahamiyati, raqamli platformalarning rivojlanishi, raqamli iqtisodiyotning afzallik va kamchiliklari tahlil qilingan. Tahlil asosida mavjud muammolarni bartaraf etish bo‘yicha ayrim takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: Global Internet Protokol (IP) trafigi, innovatsion platformalar, onlayn platformalar, raqamli iqtisodiyot, raqamli platformalar, raqamli transformatsiya, “Raqamli O‘zbekiston – 2030”, robototexnika, sun’iy ong, “super platforma”lar, tarmoq effekti, tranzaksion platformalar

Kirish. Raqamli inqilob bizning hayotimiz va jamiyatlarimizni misli ko‘rilmagan darajada o‘zgartirib, 25 yil ichida ulkan imkoniyatlar bilan bir qatorda ayrim muammolarni keltirib chiqardi. Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish AQSh, Buyuk Britaniya, Germaniya, Yaponiya kabi yetakchi mamlakatlar uchun ustuvor yo‘nalishlardan biridir. So‘nggi yillarda biznes va ijtimoiy soha faoliyatida rivojlanishning yangi to‘lqini raqamli texnologiyalarning yangi avlodi, ya’ni sun’iy ong, robototexnika, simsiz aloqa texnologiyalari yordamida ro‘y bermoqda. Yangi texnologiyalar Barqaror rivojlanish maqsadlarini amalga oshirishga katta hissa qo‘shishi mumkin, ammo biz kutilgan ijobiy natijalarni ololmasligimiz mumkin. Agar biz raqamli texnologiyalarning to‘liq ijtimoiy va iqtisodiy potensialiga erishmoqchi bo‘lsak, kutilmagan oqibatlarga yo‘l qo‘ymagan holda davlatlar o‘rtasidagi hamkorliknizudlik bilan rivojlantirish zarur. Mamlakatimizda ham ushbu sohani rivojlantirishga alohida e’tibor qaratila boshlandi. Davlatimiz rahbari Sh.Mirziyoev 2018-yil 28-dekabrdagi Oliy Majlisga Murojaatnomasida 2030-yilgacha “Raqamli O‘zbekiston – 2030” dasturini amalga oshirishni taklif etdi.

Mavzuga oud adabiyotlarning tahlili: Raqamli iqtisodiyot tushunchasi ilk bor 1990-yillarda Yaponiya inqirozi davrida yapon professori tomonidan qo‘llanilgan. 1995-yil Yevropada Don Tapskotning “Цифровая экономика: обещание и опасность в эпоху сетевой разведки” asari va 1995-yil Nikolas Negroponte (Masachusets, AQSh) ning tadqiqot ishida qo‘llanilgan. Avvalo shuni ta’kidlash kerakki, raqamli iqtisodiyot o‘zaro bog‘liq bo‘lgan ishlab chiqarish va

MUNDARIJA

Jabborov Sohib Yodgar o'g'li	Masofaviy bank xizmatlari: jahon tajribasi va o'zbekistondagi rivojlanish tendensiyalari	3
Xakimov Zafar Ibragimovich Nuriddinova Kamola	Tijorat banklarining aholi bandligini ta'minlashdagi o'rni va iqtisodiy-ijtimoiy ahamiyati	8
Absamatov Asqar Ergashovich	O'zbekistonda islomiy sug'urta (takoful) tizimini shakllantirish muammolari va imkoniyatlari	10
Rahmatullayev Bobir Chorshamiyevich	Mamlakatga investitsiyalarni keng jalb qilishdagi asosiy muammo va to'siqlar: xorij tajribalari asosida tahlil	15
Xolmatova Asila Menglimurod qizi To'rayeva Sabrina G'anisher qizi	Masofaviy bank xizmatlari amaliyotiga ta'sir etayotgan omillarning ta'sir darajasi	21
Melikov Otabek Maxmadaminovich	Innovatsion moliyaviy texnologiyalarning bank sektorini raqamlashtirishdagi roli	25
Kurbosheva Mohira Xafizovna	Tijorat banklarining kreditlash siyosatini ishlab chiqish tamoyillari	31
Xakimova Nasiba Abduraimovna	Fermer xo'jaliklarida sug'orish texnologiyalarini subsidiyalash amaliyoti	34
Norboboyeva Marjona Dilshod qizi	O'zbekiston respublikasining bank tizimini raqamlashtirish masalalari	39
Boliyeva Baxora Farxodovna	O'zbekistonda bank-moliya tizimi barqarorligini mustahkamlash investitsion faollikni oshirish asosi sifatida	42
To'raqulov Asliddin Shavkat o'g'li	Hozirgi zamon monetar siyosatining dolzarb muammolari va ularni hal etish yo'llari	47
Xakimov Zafar Ibragimovich	Agrar sohada moliyaviy xizmat ko'rsatuvchi muassalar faoliyatini rivojlantirish imkoniyatlari	49
Akmal Ahtamovich Nizamov	Sun'iy intellekt yordamida logistik xizmatlarni optimallashtirish masalalari	53
Turdialiyev Faxritdin Djurayevich	Tijorat banklari faoliyati samaradorligini oshirishda zamonaviy texnologiyalarning o'rni va ulardan foydalanish omillari	57
Xakimov Zafar Ibragimovich G'ayriddinov Ulug'bek	Tijorat banklarida raqamli texnologiyalardan foydalanish samaradorligini oshirish	62
Xo'jamov Shaxboz Do'smuxamedova N.X	Bank xizmatlari tizimida innovasion yondashuvlar va ularning raqobatbardoshlikka ta'siri	67
Xolmatova Asila Menglimurod qizi	O'zbekiston tijorat banklarining masofaviy xizmatlar ko'rsatish amaliyotini takomillashtirish	75
Axmedov Mansur Allamuratovich	Tijorat banklarida kreditlash xizmatlari samaradorligini oshirishning mohiyati va iqtisodiy ahamiyati	79
Baxriyev Doston Sa'dullo o'g'li	Kichik korxonalarda soliqlar hisobini o'ziga xos jixatlari	85
Jovliev Nuriddin Mengniyorovich Yusupov Gulboy Amirovich	Xususiy kapital hisobi va auditini takomillashtirish	89
Tilakzoda Shohsanam	Soliq qarzini undirish mexanizmini takomillashtirish	92

Yusupov Gulboy Amirovich	yo‘llari	
Normuratov Odil Saparovich	Soliq tushumlarining davlat budjetida tutgan o‘rni	96
Ғайрат Маткаримович Жуманиёзов	Микромолиялаш хизматларининг генезиси ва Айрим хорижий мамлакатлар тажрибаси	99
Salamov Ulug‘bek Abdraimovich	Tijorat banklarida valyuta operatsiyalari hisobini takomillashtirish	104
Muzrapova Shahnoza Saydullayevna Rahmonova Sevinch Shuhratovna	Kichik biznes subyektlariga berilayotgan kreditlarning samaradorligi	108
Toshmurodov Abdurasul	Soliq tushumlarining davlat budjetida tutgan o‘rni	113
Ilxom Choriyevich Yarmatov A.A.Shodiyev	Jahon olimlarining davlat moliyaviy nazorati va ichki auditini takomillashtirish bo‘yicha ilmiy izlanishlari	116
Ilxom Yarmatov A.A.Shodiyev	Davlat moliyaviy nazorat tizimi va uning asosiy vazifalari	118
Sarvarbek Can’atbekovich Can’atbekov	Tez ovqatlanish korxonalarining yevropacha osiyocha modellarining o‘ziga xos taqqoslama tahlili	122
S.S.San’atbekov	Tez ovqatlanish xizmatlari bozorini rivojlantirishning asosiy xususiyatlari	125
Sh.I. Sotimov	Hududlarda kambag‘allik va mehnatga layoqatli aholining tabaqalashuvi o‘rtasidagi bog‘liqlik	130
Q. F. Akbar o‘g‘li	Tibbiyot sohasida stomatologiya xizmatlarini rivojlanishining ayrim hususiyatlari	134
Asadbek San’atbekov	Davolash-sog‘lomlashtirish xizmatlari rivojlanishini boshqarishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish	139
Zafarbek Karimov	Milliy iqtisodiyotda qishloq xo‘jaligini axborotlashtirishning ayrim nazariy uslubiy masalalari	141
Ismatov Sharofiddin Asatulloyevich	Ekologik innovatsiyalarni joriy etish muammolari va ilg‘or xorijiy davlatlar tajribasi asosida yechimlar	145
Ismatov Sharofiddin Asatulloyevich	Ekologik innovatsiyalarni joriy etishning dolzarb muammolari va ularning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo‘llari	148
Maxmudov Sherzod Baxtiyorovich	Xo‘jalik yurituvchi sub’ektlarda joriy aktivlarni shakllantirish jarayonlari va ularning moliyaviy tahlilga ta’sirini o‘rganish	152
Saparov Ismat Chorshanbiyevich	Mintaqada kambag‘allikni qisqartirishning dolzarb muammolari va investitsion siyosat samaradorligini oshirish yo‘llari	155
Qazaqov Abdulla	Mintaqaviy iqtisodiyotda tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishda innovatsion investitsiyalarning o‘ziga xos xususiyatlari.	158
Saparov Ismat Chorshanbiyevich	Mintaqada kambag‘allikni qisqartirish muammolari va investitsion-iqtisodiy mexanizmlar samaradorligini oshirish yo‘llari	162
Erdanayev Bunyodjon	Yashil iqtisodiyot tarmoqlarini rivojlantirish mexanizmlari	165

Abdumalikovich	(Surxondaryo viloyati misolida)	
Tadjiyev Bexzod Umidjanovich	Zamonaviy iqtisodiyotda tadbirkor va tadbirkorlik qobiliyatiga yangicha yondashuv	171
Abdullayeva Zulfiya Sadullayevna	Mintaqada maxsus iqtisodiy zonalar faoliyatini raqamlashtirish orqali samaradorlikni oshirish muammolari va yechimlari	176
B. U.Bozorov A. G'.Xazratqulov	Hududlarda kambag'allikni kamaytirish muammolari va yechimlari.	180
A.I.Xayrullayev. N.X.Do'smuxamedova	Raqamli iqtisodiyot rivojlanishi va axborot xavfsizligini taminlash usullari	183
Ergasheva D.A.	Atmosferaga chiqarilgan ifloslantiruvchi moddalar hajmi va investitsiyalar o'rtasidagi bog'liqlikning ekonometrik tahlili	185
O'roqov Firdavs Ortiqniyoz o'g'li	Milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda sog'liqni saqlash tizimini raqamlashtirish masalalari	190
O'roqov Firdavs Ortiqniyoz o'g'li	Tibbiy xizmat ko'rsatuvchi korxonalarda samaradorlikni aniqlash yo'llari	195
Fozilxo'jayev Oromxon	Raqamli iqtisodiyotning bugungi holati: muammo va yechimlar	200
Yaxshibayev Ulug'bek Shavkat o'g'li	Mintaqada kambag'allikni qisqartirish mexanizmlarini tartibga solish tizimi	207
Turayev Baxtiyor Ergashevich	Iqtisodiy o'sish va iqtisodiy rivojlanish tushunchalarining nazariy asoslari va o'zaro bog'liqligi	210
Mirzaev Kulmamat Djanzakovich **Egamkulov Davlatbek Bahodir o'g'li**	Milliy iqtisodiyot rivojlanishida innovatsion xizmat ko'rsatish samaradorligini oshirish	216
Raxmatullayeva Yasmina	Raqamli iqtisodiyot sharoitida uy xo'jaliklari moliyasining xulq-atvor modelida ta'sir etuvchi omillari	220
Yunusov Xurshid Azamatovich	Tadbir va ko'ngilochar xizmatlarni rivojlantirishning marketing strategiyasi	223
Xaydarova Shoxista Davranovna	Milliy iqtisodiyot raqobatbardoshligini oshirishda investitsiya siyosatini takomillashtirish yo'nalishlari	227
Muradova Ra'no Anvarovna	Surxondaryo viloyatida banklar faoliyatini raqamlashtirishning ahamiyati	233
Rafiyeva Madina Husinovna	Mamlakatimizda xotin-qizlar tadbirkorligini rivojlantirish muammolari	238
Rashidov Zuhriddin Sanjar o'g'li	Mehnat resurslari samaradorligini oshirishning nazariy masalalari	243
Sh. B. Bozorov Do'smuxamedova N.X	Statistik tahlil yordamida sanoat korxonalari raqobatbardoshligini oshirish	246
Mamasharifov Jahongir Baxodirovich	O'zbekistonda mintaqaviy rivojlanishni ta'minlashning iqtisodiy asoslari	254
Xakimov Zafar Ibragimovich Shodimaxmatov Umidjon	Qishloq xo'jaligi mahsulotlari savdosida marketingning o'rni	258
Ulug'murodova Nodira Berdimurodovna Qurbonaliyeva Dilnura Mahmadiyor qizi	Aholini ish bilan bandligini ta'minlash muammolari va yechimlari	260
Bozorov Dadaxon Berdimurodovich	Mıllıy ıqtısodıyotda maishiy xizmat ko'rsatish sohasi rivojlanishining iqtisodiy ahamiyati va xususiyatlari	264

Boymurodov Janon Komiljonovich	Raqamli transformatsiya sharoitida milliy iqtisodiyot rivojlanish muammolari va istiqbollari	268
Xolmuratov Sanjarbek Safar o`g`li	Mamlakatimizda innovatsiyalarni joriy etishga ehtiyoj va tizim yaratish	272
Yarmatov Sharofiddin Choriyevich	Surxondaryo viloyatida yashil iqtisodiyotga o‘tishning strategik yo'nalishlari va iqtisodiy samaradorligi tahlili	279
Yarmatov Sharofiddin Choriyevich	Yashil texnologiyalarning mintaqa iqtisodiyotida tutgan o'rni	286
Yusupov Firdavs	Agroiqtisodiy kompleksning infratuzilma ta’minotini takomillashtirish – uning innovatsion rivojlanishining asosiy sharti	290
Axmedov Mansur Allamuratovich	Tijorat banklarida kreditlash xizmatlari samaradorligini oshirishning mohiyati va iqtisodiy ahamiyati	298
Файзуллаев Нурулла Бахромович	Современные тенденции развития предпринимательства в рыбоводстве Узбекистана	305
Файзуллаев Нурулла Бахромович	Креативная экономика как фактор развития человеческого капитала в Республике Узбекистан	308
Pardayev Lochinbek Farxod o‘g‘li	Surxondaryo viloyati tumanlarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish ko‘rsatkichlari tahlili	312
Sh.Ismoilov	Surxondaryo viloyati eksport saloxiyatini yuksaltirishning tashkiliy iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish	314
Raximov J.R	Mintaqani boshqarishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini ishlab chiqish	319
Toshmurodov Abdurasul i.f.d., dotsent A.A.Shodiyev	Soliq tushumlarining davlat budjetida tutgan o‘rni	324
Жонузоков Мирзабек Кулмаматович	Формирование системы оценки инвестиционных рисков в секторе высшего образования	328
Sh. Q.Yuldashev M. V.Murodilloyeva	Ta’lim sifatini oshirishda raqamli texnologiyalarning roli	332
N. O. Omonova M.B.Xushboqova	Talabalarning ilmiy salohiyatini rivojlantirishda affiliativ motivatsiyaning o’rni va zarurati	336
Xakimov Z.I J.Mamatmusayeva	Raqamli texnologiyalarning ta’lim tizimi bilan integratsiyalashuvi	340
Yoroqova Ulg‘o‘zi Sangilovna Jumayev Ilhom Nusratovich	Dasturlash tilini o‘qitishda elektron qo‘llanma va darsliklardan foydalanish metodikasi	343
Sattarova Dilfuza Dilshodbekovna Sobirova Gulg’uncha Hojinazar qizi	O’zbekistonda oliy ta’lim tizimining baynalminallashuvi imkoniyatlari	347
Payziyev Hamid Orziqulovich	Soliq qarzdorligini hisoblash va undirishni takomillashtirish orqali iqtisodiy subyektlar moliyaviy barqarorligini ta’minlash	351
Samadova Muazzam Qobilovna Oltiboyeva Feruza	Hozirgi vaqtda o'zbekiston-finlandiya ta'lim tizimining qiyosiy tahlili	355
Pardaeva Marifat Muzaffarovna	Sanoat ishlab chiqarishi va iqtisodiy o‘sish o‘rtasidagi uzoq muddatli bog‘liqlik tahlili	359

“MILLIY IQTISODIYOTDA BUXGALTERIYA HISOBI, MOLIYAVIY BARQARORLIK VA TURIZMNI RIVOJLANTIRISH MASALALARI” MAVZUSIDAGI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI

MATERIALLARI TO‘PLAMI

(2-QISM)

Muharrir: Eshkarayev S. Ch.

Texnik muharrir: Eshqorayev S. S.

Korrektor va dizayner: Ro‘zimurodov B. I.

Tasdiqnoma № 255979, 13.04.2024

Bosishga 18.04.2026 da ruxsat berilgan. Format 60x84/16.

Garnitura Times New Roman. Adadi 60 dona. Buyurtma № 780

“TERMIZ PUBLISHING CENTER” nashriyotida tayyorlandi va chop etildi.

Surxondaryo viloyati, Termiz shahri, Uvaysiy ko‘chasi 8A-uy, Toshkent sh.,

"TRASTBANK" XA BANKINING BOSH OFISI, MFO: 00491, INN: 311209934 H/R: 20208000307031406001

Telefon: +998-88-808-21-07

Termiz –“Termiz publishing center”-2026